

המשמר

X מעלה האדומים - פרשה תמוהה

10.1.75

ככל שמתבררים יותר הפרטים כקשר לעבודות התשתית במעלה האדומים, כן גדל מיספר התמוהות בקשר למדיניות הממשלה בעניין השוב ומחתי זה.

מסתבר, כי מינהל מקרקעי ישראל מבקש גמ"ח של 1.5 מיליון ל"י ל-3 חודשים, מהסוכנות היהודית, כדי להתחיל בביצוע עבודות העפר. והרי זו תמוהה מיספר אחת; שרשי הממשלה אינה נתונה עד כדי כך במצב קשה מבחינה כספית שאינה יכולה להסתדר בלי גמילת חסד מהסוכנות היהודית.

גובר הסוכנות מעניק את ההלוואה, בלי להתייעץ עם ו"י הסוכנות, ס. ספיר, שנתקד אז מהארץ. לעומת זאת, מודיע אגף התקציבים באוצר שלא היתה שום הקצבה, וכי משרד האוצר הבחיר לא פעם שאין לקבל התחייבויות כספיות לפני שאושרו לכך סכומים בתקציב. כלומר, ההלוואה שנלקחה מן הסוכנות היא ללא סמכות חוקית, והרי זו תמוהה מיספר שתיים.

ותמוהה מיספר שלוש היא ההמורה מכולן: ההשקעה הנחוצה במעלה האדומים מגיעה לסכום של 400 מיליון ל"י. בתקציב משרד המסחר והתעשייה לא מופיעים סכומים אלה. כל שאישרה הממשלה ביחס למעלה האדומים הוא סכום של 100 אלף לירות לתיכנון השטח באיזור, ולא לביצוע עבודות. ומחברי התוכנית שהוגש לממשלה, חברי הכנסת דב זכין ויוסף שריד, מציינים בצדק, כי החלמת הממשלה ביחס למעלה האדומים, "היא בגדר הצהרת כוונות בלבד ואינה החלטה אוסרטיבית". יתירה מזו: אם אכן יאושר סכום השקעת הענק במעלה האדומים באיזור ירושלים, שאינה זקוקה עתה למפעלי תעשייה נוספים בהיעדר ידדים עובדות, הרי סירובו של דבר הוא, כי השקעה זו תבוא על השבון עיירות הגליל המשוועות לפיתוח.

מתברר, מכל הנ"ל, שקיימת כוונה, אם אכן נכונות הידדי עות, להשקיע כספים מרובים ללא כל הניוו כלכלי, כדי ליצור עובדות פרולטריות.

זאת ועוד: כל שנעשה עד עתה, הוא חיומת שרים בודדים המנסים להמתים את השקמתיהם על הממשלה כולה ומתעלמים מן העובדה, שהממשלה פועלת כקולקטיב ורק החלטותיה הקרי לקטיבות הן החלטות תקפות.

ונשאלת השאלה, האם אנו חוזרים שוב לימים הענומים של "מיסמר גלילי", וכל שנלווה אליו, של יצירת עובדות תוך עקיפת נוהלי וסדרי מימשל תקינים?

ונשאלת גם שאלה נוספת — האם דווקא כיום, כשארץ מנהלת מו"מ על הסדר עם ארצות-ערב, יש הכרח ביצירת עובדות של ממש במעלה האדומים, העלולות להכביד על ניהול המו"מ?

אלה הן שאלות שאין מנוס מתשובת עליהן בישיבת הממשלה הקרובה. הממשלה פעלה עד כה כצוות מלוכד. אנו מייצגים, איכסו, לראש הממשלה, שיקפיד על כך גם להבא. מה שהתרחש במעלה האדומים, הוא מעשה שאין להשלים עימו, ומוטב, כי הממשלה תספיק את הפעילות שם בעוד מועד.